

g l a s e

slovenske kulturne akcije

L. IX. 17. VOCERO DE LA CULTURA ESLOVENA 15. 9. 1962

OB KRSTNI PREDSTAVI NOVE SLOVENSKE DRAME

JUBILEJNA 30. PREDSTAVA GLEDALIŠKEGA ODSEKA

Gledališki odsek Slovenske Kulturne akcije bo s krstno predstavo nove slovenske drame *Branka Rozmana* OBSODILI SO KRISTUSA v soboto 15. septembra stopil tridesetih pred slovensko občinstvo v Buenos Airesu. Trideset predstav v osmih letih je pač zrelostno spričevalo slovenskega gledališkega napora med zdomci v Argentini. Kronika Kulturne akcije bo poznejšemu kulturnemu zgodovinarju odkrila mnogotere težave, prepreke, nerazumevanja, ujme in grenkobe, ki so naše igravsko in gledališko ustvarjanje v teh osmih letih vseeno plodnega življenja zatekle. A pregled opravljenega dela navdaja z zaupanjem. Pa s prepričanjem, da je nekaj našega truda vendarle obrodilo dober sad.

Dramatika se med našo zdomsko kulturno skupnostjo mnogo šibkeje razvija, kot pa bi pričakovali spričo tolikšne odrske aktivnosti po vseh kontinentih. Posamezne slovenske igravske družine, katerih prvi namen seveda ni vedno zvesta in izključna služba gledališki umetnosti, a imajo v sebi veliko mero hotenja po ohranjanju slovenskega in slovenstva, četudi izven domovine, uprizarjajo vsa ta leta večinoma tuja dela v prevodih, ali pa morda izvirne prigodniške igre za različne svečane priložnosti, proslave in podobno. Te uprizoritve takšnih izvirnih del dosegajo nekajkrat tudi precejšnjo umetniško višino (Nikolaja Jeločnika dramski oratorij o Frideriku Baragi „Eno samó je potrebno“ ali istega „Vstajenje kralja Matjaža“). Pa spet dokazujejo še vedno živo slovensko gledališko tvornost, četudi ne z izključno gledaliških vidikov (različne Krivčeve in Kunčičeve mladinske igrice). Temu odrskemu naporu, ki je tudi pri tržaškem radiu rodil marsikatero gledališko delo, ki pa žalibog nikoli ni izšlo v tisku (razen Javornikove enodejanke v II. letniku Meddobja), se pridružujejo tudi različne dramatizacije in odrske priredbe slovenskega leposlovja; med njimi gotovo najpomembnejši Karla Mauerja dramatizacija lastne novele „Kaplan Klemen“, še bolj pa najnovejša stvaritev dramaturga „stare garde“ Jožeta Vombregarja odrska upodobitev Levstikovega Martina Krpana, do zdaj šele v rokopisu. Nekaj dram, ki so izšle v našem tukajšnjem tisku, je še izpred vojne (A. Novačana „Goligleb“ v Vrednotah, B. Šulinov - Z. Simčič „Krst pri

(Nadaljevanje na zadnji strani zgoraj.)

SLOVENSKE KULTURNE AKCIJE GLEDALIŠKI ODSEK

Sobota 15. septembra ob 19.30; nedelja 16. septembra ob 17 uri

Teatro 850

Montevideo 850, Capital (Montevideo in Córdoba)

krstna predstava

Branko Rozman

OBSODILI SO KRISTUSA

Drama v štirih podobah

Režiser Nikolaj Jeločnik Scenograf Milan Volovšek

Igrali bodo

Maks Borštnik, Nikolaj Jeločnik, Ciril Markež, Lojze Rezelj.

Začetek obeh predstav je točno ob napovedani uri.

Vstopnice so v predprodaji v Dušnopastirski pisarni na Ramón Falcónu in v pisarni Slov. kult. akcije, Castelli 371, R. Mejía.

VES DOHODEK — ZA ROŽMANOV ZAVOD V ADROGUE.

NIKODEM: Mislili smo, da je Galilejec v grobu, mrtev. Mislili smo, da smo že dospeli do nedelje po velikem petku. Pa najdemo spet Galilejca živega, zmagovitega. Spet je cvetna nedelja. Spet prihaja med nas. Vrnili smo se za en teden nazaj. Vrniti bi se morali tudi iz zmote k resnici.

ANA (resen vstopi): Kajfa, Jese, gremo. Ves proces je treba začeti znova. Nikodem, ti ostaneš tu — kot jetnik! (Odidejo.)

NIKODEM (občinstvu): Obsodili so Kristusa. Vsi ga obsojamo ali rešujemo vsak dan. Posamezniki, narodi, ves svet. Od cvetne nedelje do velike nedelje. Tudi naše življenje je le od cvetne nedelje do velike nedelje. Vsak odklon od luči je obsojanje Kristusa. Vsak odklon od teme je reševanje Kristusa. Sodniki so odšli, da ga obsodijo znova: v imenu svobode, pravice in resnice. Jaz ostajam tu, sam, zaprt med štiri stene. In z menoj tisoči drugih Nikodemov po drugih ječah, ki morejo pričevati zanj le še z molkom. Vi ste na svobodi. Rotim vas v imenu njega in njih, prevzemite vi vlogo Nikodema. Vlogo človeka, polnega slabosti, pa obenem polnega iskrenosti. Tisto namreč — in to je moja zadnja beseda —, kar Bog od človeka kot prvo zahteva, je prav iskrenost...

Branko Rozman

Obsodili so Kristusa (IV.)

Glasbeni odsek

Sobota 8. septembra ob 19. uri
v Sociedad Científica Argentina
Santa Fe 1145

KONCERT

Kvarteta Finkovih

Zadnje izdanje SKA:

Stanko Majcen

POVESTICE

V tisku:

MEDDOBJE I. zv. 1962/63

V pripravi:

Marko Kremžar

SIVI DNEVI

TARIFA REDUCIDA

Concesión 6228

Registro Nacional

de la Propiedad Intelectual
Nº 624.770

30 PREDSTAV GLEDALIŠKEGA ODSEKA

Ob svoji trideseti jubilejni predstavi, ki bo krstna uprizoritev izvirne slovenske drame, je Gledališki odsek Slovenske kulturne akcije sestavil seznam vseh dosedanjih predstav, ki jih je izvajal v osmih letih svojega plodnega življenja z uspehom, v zadovoljstvo občinstva, četudi ob pomanjkanju najosnovnejših gledaliških in odrskih pomočkov, brez lastnega odra, brez primerne prostora za vaje, brez prepotrebni gmotnih sredstev, podprt edinole z resnično ljubeznijo do gledališke umetnosti vseh svojih članov, sodelavcev in prijateljev in z očitno naklonjenostjo slovenske publike.

Predstave so bile naslednje po vrstnem redu (vštete so tudi ponovitve):

1. H. Ghéon: IGRAVEC in MILOST (režiser Marijan Willenpart). Drama je bila izvajana v odlomkih na I. umetniškem večeru ob rojstvu Slov. kulturne akcije. (Teatro 850.)

2. PAUL CLAUDEL V BESEDI in IGRI. (Režiser Nikolaj Jeločnik). Gledališki večer z odlomki Claudelovega pesništva in dramatike. (Oder v župnišću v Ramos Mejía.)

3. Ponovitev tega večera na istem odru.

4. Ivan Pregelj: AZAZEL. (Režiser Marijan Willenpart. Na odru župnišća v R. Mejía.)

5. Ponovitev tragedije na istem odru.

6. Marijan Willenpart: ZADNJI KRAJEC. Krstna predstava v avtorjevi režiji. (Oder v župnišću v Ramos Mejía.)

7. Ponovitev te drame na istem odru.

8. Paul Claudel: OZNANJENJE MARIJINO. Prva predstava Gled. odseka v slogu bralnega gledališča. (Režiser N. Jeločnik, na odru ramoskega župnišća.)

9. T. S. Eliot: DRUŽBA PRI KOKTAJLU. (Poslovenil France Papež, režiser N. Jeločnik.) (V gledališču Círculo obrero, Junín, Capital.)

10. Ponovitev iste drame na istem odru.

11. Branko Rozman: ROKA ZA STENO. Krstna predstava. (Režiser N. Jeločnik, na odru kolegija kabrinških sester Bmé. Mitre.)

12. Carlo Goldoni: SKOPUH. (Režiser N. Jeločnik, v salonu pri Deklevi, Capital.) Predstava v slogu "commedia dell'arte" je bila ob družabnem večeru Slov. kult. akcije.

13. A. T. Linhart: MISS JENNY LOVE. (V slogu bralnega gledališča, v režiji N. Jeločnika na odru ramoskega župnišća.)

14. Ivan Cankar: LEPA VIDA. (Režiser N. Jeločnik, v slogu bralnega gledališča, v salonu pri Bullrichu.)

15. UMETNOST RECITACIJE. Gledališki večer z uprizoritvijo poezije svetovnih in domačih pesnikov v ritmični in igrani besedi, na odru ramoskega župnišća. (Rež. N. Jeločnik.)

16. Diego Fabbri: PREISKAVA. (Poslovenil Branko Rozman; režiser Nikolaj Jeločnik, na odru kolegija kabrinških sester B. Mitre.)

obrazi in obzolja

RAZGOVOR Z AVTORJEM NOVE DRAME

Pesnika, pisatelja in draatika dr. Branka Rozmana sem našel za kulisami po izredno lepo uspelem večeru „Preljubo veselje, oj, kje si doma...“, s katerim so študentje Rožmanovega zavoda poslavili stoletnico Slomškove smrti in desetletnico obstoja zavoda. V tem zavodu deluje kot pedagog med študenti tudi pisatelj naše nove drame. Hotel sem ga takoj naskočiti z nekaterimi vprašanji, ki se tičejo krstne predstave bližnje novitete, pa mi v nuji uredjenja na odru in vsega, kar za kulisami je ob takšnih prireditvah, ni mogel dati zbranega odgovora. A ker sem vseeno hotel priti za kulise njegovega dramatskega ustvarjanja, za kulise nastanka in poti do uprizoritve njegove najnovejše drame OBSODILI SO KRISTUSA, sem mu skiciral nekaj vprašanj, na katera mi je s svojo vedno dobro voljo in pripravljenostjo že čez nekaj dni odgovoril.

Kako ste prišli do tega, da ste začeli pisati v dramski obliki?

Neposredni vpliv je prišel verjetno prav od uprizoritve Fabbrijeve *Sodbe Jezusove*. Sama se je ponudila misel, kako bi bilo mogoče na podoben način, kakor ga uporablja Fabbri pri problemu o Kristusu, obdelati problem sedanje usode tisočev iz slovenskega naroda. Iz te misli je nastala *Roka za steno*.

Zanima me, kako gledate na dramatsko tehniko, kajti pri prejšnjih dveh vaših dramskih stvaritvah so bili nekateri mnjenja, da sta brez dramske napetosti, sicer pa zelo zanimiva in dramatsko pripovedovana monologa. Ali ni morda tehnika novega teatra novelistična, melodramatska, bolj kresanje in poglabljanje misli kot stura klasična katarza in napetost?

Pirandello govori v predgovoru v *Sest oseb išče avtorja* o svojem gledanju na teatrsko tehniko, ki je verjetno prav po njegovem vplivu danes vse svobodnejša kakor včasih. Avtor naj gradi svoje delo iz elementov in na način, kakor mu to bolj služi.

Naša sedanja usoda je polna dramatike. A ni ta dramatika ali tragičnost najzanimivejše pri tej usodi. Najzanimivejši je smisel tragike in konflikt prav med tem dvojim: med navidezno nesmiselnostjo in med resnično smiselnostjo trpljenja. Vprašanje je predvsem razumsko, čeprav za življenje tako važno, da je to slednje odvisno od prvega. Niso drame posameznikov (v *Roki za steno* moža, fanta, dekleta in žene) zanimive predvsem same v sebi. Svojo zanimivost dobijo najbolj iz iskanja smisla teh dram. Zato služijo celotnemu delu le kot snov, iz katere je mogoče graditi osrednji konflikt. Te drame so monologi, res je. Svojo dramatičnost dobivajo iz lastne vsebine, iz oblike, v kateri je vsebina podana, in iz igravčevega podajanja. Pomanjkljivosti so možne v trojem, a dejstvo monologa ni proti dramatičnosti. Danes ni redko celo dramsko delo z enim samim igravcem (J. Cocteau, *La voix humaine*; Bloch, *Evridikine roke*...).

Pri *Človeku, ki je ubil Boga* ni monologov. Je vprašanje krivde in kazni v analitičnem odvijanju na dvojnem hkratnem prizorišču. Gre za enega človeka; vsi drugi vstopajo le v meri, ki je nujna za iskanje smisla njegove usode. Krivda je v začetku, v prvem odklonu od prave smeri. Vsak kasnejši odklon je težji, zadnji praktično nemogoč, čeprav je junakov odpor resničen. Za upor je potreben najtežji korak, ki prinese obenem s krivdo očiščenje.

Kako ste prišli na misel, pisati o obsodbi Kristusa, potem ko je to sodbo dramatsko obdelal na svojski način že italijanski dramatik Diego Fabbri v drami, ki nam je vsem znana po uprizoritvi v Buenos Airesu? V čem je vaš prijem namenoma drugačen od Fabbrijevega in zakaj?

Osnova drame OBSODILI SO KRISTUSA je v naši človeški majhnosti. Bližnjega sodimo pogosto ne iz objektivnih razlogov, ampak zaradi čudnega procesa, ki se v nas samih dogodi in ki daje tej sodbi lepo mero komičnosti. Po lastnem okusu si naredimo lik idealnega človeka, ki pa je prav zaradi te navezanosti na nas vsaj v nekaterih potezah karikatura ideala. V luči tega ideala sodimo druge v stvarih, ki niso obsodbe vredne, ki pa se ne skladajo z našim idealom. Ali drugače: ustvarimo si Kristusa po naši podobi, ki pa nikakor ne odgovarja objektivnemu liku. Potem sodimo po tej lažni podobi.

Ta proces se dogaja v preednem življenju, pa tudi v skupnem. Nikjer se to ob vsej svoji tragiki ni dogodilo s tako iro-

nijo kot v zgodovinskem procesu proti Kristusu. V imenu resnice, pravice in svetosti so obsodili Resnico, Pravico in Svetost.

A isti proces se nadaljuje v vsej človeški zgodovini. In spet se zlepa ni kje tako dosledno ponovil z vso grotesknostjo, kakos se dogaja pri rdečih procesih.

To so trije elementi, iz katerih izhaja drama. Izhodišče je torej povsem drugo kakor pri Fabriju, pa seveda tudi celoten potek dejanja, njegov splet, razplet in končni zopetni zaplet.

Na kaj naj polagajo gledavci prevsem važnost pri gledanju vašega novega dela?

Ves vir tragike in ironije je prav v odklanjanju resnice v imenu laži, pravice v imenu krivice, svetosti v imenu greha, kar vse se pa zna pokriti z videzom dobrega.

Ali ni vaše delo bolj ilustracija naše revolucije kakor pa zgodovinske Kristusove? Ali pa ste prav namenoma v naši revoluciji gledali našo ponovitev večnega Kristusovega problema, ki se z izdajo, smrtjo in vstajenjem ponavlja in se bo ponavljala do konca sveta? Priznam, da me je pri branju drame ta misel najbolj prijetla.

Na to vprašanje je odgovor v odgovoru na tretje vprašanje.

Kaj pripravljate za bodočnost?

Zanima me komedija o navidezni dobroti. Na primer, kako dramtizirati Usmiljenega Samarijana?...

Seveda sem istočasno kot avtorja in prav tam za kulisami tega zavodskega "showa" ujel tudi režiserja Nikolaja Jeločnika, ki je zavodsko prireditev pripravil skupno z avtorjem naše drame in ki je režiser najnovejše Rozmanove odrske stvaritve. Naprosil sem tega pri njegovih odrskih stvaritvah tako iznajdljivega gledališkega človeka za nekaj besed o režijskih načelih, ki ga vodijo pri njegovem odrskem delu. Še posebej pa o režiji prav tega Rozmanovega dela, ki bo že trideseta uprizoritev v gledališču Slovenske kulturne akcije. Režiser pa me je za naslednji večer povabil v prostore Kulturne akcije k vaji za predstavo, kjer sva na "samem terenu" imela naslednji razgovor:

Kako si zamislil režijo Rozmanove drame?

Veren avtorjevi osnovni zamisli, ki jo sam zgoraj nakazuje v odgovoru na podobno tvoje vprašanje, smo z igravci skušali na svojski, morda ba kdo celo rekel "avantgardističen" način v naši predstavi njegove smernice uresničiti. Pri režiji sem se v vsem držal avtorjevih navodil o izvenčasnosti in vedni modernosti konflikta, ki ga drama obravnava. Otopljivega, vidnega realizma v slogu režije običajne meščanske drame v moji režiji ni. A kdor meni, da sem krenil v abstrakcijo, ker sem prej rabil izraz "avantgardističen", bo prav verjetno razočaran. Tudi ne gre tu za iskanje kakšne srednje poti med obema slogoma. Odrski libreto, kot ga je Rozman napisal, že sam v sebi ne dovoljuje nobenih skokov v stran, niti ne daje režiserju priložnosti za eksperimentiranje. Upoštevajoč te resnice sem s scenografom slikarjem Milanom Volovškom, ki mi zdaj prvič, a ne zadnjič, pripravlja sceno, prenesel ves režijski poudarek v ilustracijo posameznih značajev, ki v drami nastopajo. Težišče moje režije je v slikanju in prikazovanju notranjega jaza štirih protagonistov Kristusove sodbe, ki so pa tudi lahko simboli nešteto krat štirih sodnikov Jezusovih v vseh časih in po vseh krajih. Zato mi je bilo pri režiji odločilno predvsem, kako ustvariti to groteskno tragično atmosfero človeka vseh časov, ko hoče biti sodnik svojega Boga... Volovškova pomoč z izredno iznajdljivimi scenskimi prijemi je skladno dopolnilo moje zamisli. Upam, da publike ne bomo razočarali.

Kako se ti je pri naših skromnih razmerah posrečilo uresničiti svoj namen?

Če sem ga zares uresničil, bo pokazala predstava sama, ki jo z veliko vnemo in prizadevnostjo pripravljamo. A velika prednost, da sem v stalnem stiku z avtorjem, ki je svoj libreto pisal za oder, ne za branje — zaveda se, da je libreto le eden od glavnih sestavnih delov tega, čemur pravimo gledališka predstava in da svojo polno podobo avtorjeva stvaritev doseže šele v odrski realizaciji, ne pa v tisku! —, pa zadoščenje nad pravim gledališčem, v katerem bomo zdaj in, upam, da tudi v bodoče igrali, prizadevnost igravskega zbora, scenografova stvaritev, kot sem omenil, vse to me kot režiserja navdaja z veliko vero v uspeh. Tudi od publike pričakujem dosedanje naklonjenosti in zvestobe.

Kako gledaš na probleme našega teatra sploh?

Ali imamo svoj teater? Poznam vrsto nastopov, čutim pa vseskozi razbitost prizadevnih sil, popolno pomanjkanje gleda-

(Nadaljevanje na zadnji strani.)

17. Ponovitev te drame na istem odru.

18. IGRAVCI V IGRI. Gledališki večer z uprizoritvijo odlomkov dramskih stvaritev klasikov in modernih, tujih in domačih dramatikov. (Režiser N. Jeločnik, na odru kolegija ss. frančiškank, Arroyo, Capital.)

19. A. T. Linhart: TA VESELI DAN ALI MATIČEK SE ŽENI. Slavnostna predstava ob 40 letnici slovenske državne samostojnosti. (Režiser N. Jeločnik, na odru kolegija ss. frančiškank, Arroyo, Capital.)

20. Ponovitev iste komedije na odru ramoškega župnišča.

21. Ponovitev iste komedije na odru Slovenskega doma v Slov. vasi v Lanusu.

22. PREŠEREN V BESEDI IN PESMI. Gledališki večer z uprizoritvijo venca Prešernovih pesmi. (Režiser N. Jeločnik, na odru kolegija ss. frančiškank, Arroyo, Capital.)

23. T. Williams: STEKLENA MENAŽERIJA. (Režiser Marijan Willenpart, na odru ramoškega župnišča.)

24. Branko Rozman: ČLOVEK, KI JE UBIL BOGA. Krstna predstava ob petletnem jubileju Slov. kult. akcije. (Režiser N. Jeločnik, v gledališču Círculo obrero, Junín, Capital.)

25. Ponovitev iste drame na odru Slov. doma v Slovenski vasi v Lanusu.

26. Paul Claudel: OZNANJENJE MARIJINO. (Poslovenil Anton Debeljak, režiser N. Jeločnik, na odru kolegija ss. frančiškank.)

27. Ponovitev istega misterija na istem odru.

28. Jean Anouilh: MEDEJA. (Poslovenil N. Jeločnik, režiser Maks Borštnik, na odru kolegija ss. frančiškank, Arroyo, Capital.)

29. J. P. Sartre: ZAPRTA VRATA. Predstava v slogu bralnega gledališča. (Poslovenila D. Ahačičeva, režiser N. Jeločnik, v salonu pri Bullrichu.)

30. Branko Rozman: OBSODILI SO KRISTUSA. Krstna predstava. (Režiser N. Jeločnik, v gledališču "Teatro 850", Capital.)

Igrali pa so v različnih vlogah in nastopih naslednji člani in članice: Maks Borštnik, N. Jeločnik, Maks Nose, Jože Rus, Marijan Willenpart; Marija Kutnar Jeločnikova, Pavci Maček Eiletzeva, Vanda Majcen Martelančeva, in Nataša Zajc Smersujeva.

Kot gostje pa so pri različnih predstavah sodelovali: Ema Blejčeva, Nika Adamič Igljčeva, Radoja Kramar Šušteršičeva, Marica Majer Debevčeva, Tinca Glavan Krištofova, Marjeta Smersujeva, Majda Uršič Volovškova in Frido Beznik, France Hribovšek, Izidor Kostrevec, Tine Kovačič, Ciril Markež, France Oman, Lojze Rezelj, Tine Debeljak ml. in Stanko Jerebič.

Scenografi teh predstav pa so bili: Bara Remčeva, arh. Marijan Eiletz, N. Jeločnik, Milan Volovšek, M. Borštnik, M. Willenpart.

(Nadaljevanje s prve strani.)

Savici" pri Kat. misijonih). Med predvojnimi deli uprizorjenimi na tukajšnjih naših odrih sta predvsem obe Kocirovi drami „Svitanje" in „Šentjurjevski provizor".

Med pomembnejše zdmsko dramsko ustvarjanje pa že štejemo J. Vombregarja odlomek iz nedokončane taboriščne drame „Tabor brezpravnih", gotovo pa Vinka Pozniča domobransko dramo „Napad", ki je bila zelo učinkovita, pa se je izgubila kot v pesku. Pokojni Novčan je v emigraciji napisal samo prolog k drugemu delu Celjske trilogije (Friderik Celjski). Pomemben dogodek je tudi *Marijana Wilenparta* dobra povojna ibsenovka „Zadnji krajec" (Meddobje), M. Turnška drami „Država med gorami" in „Sámo", ki je schillerjansko klasicistično nadaljevanje Medvedove tradicije, predvsem pa *Branka Rozmana* odrski baladi „Roka za steno" in „Človek, ki je ubil Boga".

V zadnjem času zanimanje za dramatiko med našimi pisci raste. Tu je *Franka Bükviča* družbena drama, pol komedija iz življenja severnoameriške jare gospode „Prelom", ki utegne biti ena naših najboljših emigracijskih iger, dasi brez izrazito „našega" problema, čeprav je posredno tudi naš problem gledanje, kako se že predvojna emigracija zna vključiti v ameriški moralno indiferentni svet.

Najnovejši resni napor v smeri slovenskega dramskega ustvarjanja v tujini pa je drama **OBSODILI SO KRISTUSA**, ki bo doživela svoj krst v teh dneh. Drama je, rekli bi lahko, zgodovinska igra iz Kristusovih časov, a ta „zgodovinskost" je v njej podana tako, da se lahko odigrava v slednjem času in v slednji deželi: v nji se odkrivajo notranji dramski konflikti naših dni. Miti in zgodovinski dogodki dobivajo sodbo osvetlitev. Tako tudi Dominik Smole v domovini v svojo slovit „Antigono" z odra ljubljanske drame že skrivoma namiguje na nepokropljene grobove domobrancev... Podobno tudi nova Rozmanova drama sega v problematiko naših polpreteklih dni s svojo vsebinsko sodobnostjo, večno sodobnostjo, kajti Kristusov proces se z njegovim vstajenjem znova začne in bo trajal do konca dni. Znani protagonisti te večnostne drame postajajo v Rozmanovem izrazu s pomočjo naše revolucionarne terminologije — naša zgodba. To je globoka misel nove drame, ki jo uvrščamo kot izredno pozitiven dogodek k naši sicer skromni zdmski dramski ustvarjalnosti.

Gledališki odsek bo s krstno predstavo tega najnovejšega slovenskega odrskega dela vredno in lepo poslavil svoj jubilej.

(Nadaljevanje s tretje strani.)

liškega hotenja, preveč priložnostnega in premalo, mnogo premalo gledališkega. V takšni majhni skupnosti kot je naša zunanaj — mislim predvsem na Buenos Aires — in ob množici vseh mogočih prireditelj, nastopov in podobnega na vseh štirih vetrovih tega argentinskega Babela, močno dvomim v možnost življenja gledališča kot ga imajo Nemci s svojo „Deutsche Bühne", Francozi s „Théâtre Français" ali Italijani s svojim „Piccolo teatro di Buenos Aires". A ker si postavljamo svoj slovenski oder v osrednjem slovenskem domu na Ramón Falcónu, ki mu je načrte napravil arh. Marijan Eiltež, ustvarjalni član gledališkega odseka in večkratni scenograf naših predstav, je nekaj upanja, da bi polagoma krog tega odra zbrali vse, kar je med nami gledališko tvornega. A kot pri vsakem duhovnem podvigu, ki hoče živeti več kot samo muha enodnevnica, pri teatru pa še celo, tudi tu ne bo šlo brez naraščaja. Naraščaj se mi zdi še važnejši kot oder sam. Brez njega ni bodočnosti življenja slovenskega gledališča v zdomstvu. Dvomim, da bi gledališče, kjer bi igralci ne igrali več v slovenskem odrskem jeziku, pa naj so še takšni talenti, mogli imenovati slovensko. Prepričan pa sem, da je prav Kulturna akcija po svojem Gledališkem odseku poklicana zbrati in resnično izšolati trop mladih igravskih talentov med nami — nekaj jih menda je! — in jim dati možnost tudi slovenskega gledališkega ustvarjanja. Kulturna akcija se je od vsega početka prizadevala za ožvitev prave gledališke zavesti med rojaki po svetu. Če smo pri svojem delu morda kdaj naleteli tudi na nerazumevanje, je bilo to pač zato, ker nam je šlo res za gledališče, ki je vse kaj več, kot samo priložnostno, sicer morda potrebno, a vendar kaj malo zares gledališko nastopanje. Trideset dosedanjih predstav, načrtovanih in premišljenih, med njimi kar štiri slovenske novitete, je lep dokaz temu prizadevanju. Bodočnost „teatra" med nami pa zavisi od bodočnosti slovenstva v zdomstvu sploh.

Tine Debeljak

Pri žrebanju IV. UMETNOSTNE LOTERIJE Slov. kult. akcije, 17. avgusta 1962 v Buenos Airesu, so bile izžrebane naslednje številke: 5, 63, 90, 101, 107, 180, 192, 440, 446, 459, 536, 636, 745, 758, 778, 931, 998, 1061, 1063, 1131, 1159, 1430.

Zadetke je treba prijaviti v roku 90 dni pisarni Slov. kult. akcije, sicer bodo zapadli.

— V Reggio Emilia v Italiji so dali eni svojih ulic ime Ulica Wybickiega v spomin poljskega emigranta J. Wybickiega (1747-1822), poljskega poslanca štiriletnega sejma (parlament), ki je sprejel ustavo 3. maja, pa je po prvi razdelitvi Poljske emigriral v to italijansko mesto, kjer je napisal znano himno poljskih emigrantov „Ješče Polska nie zginela", ki je postala pozneje v svobodi poljske državna himna. Zdaj so na hišo, kjer je živel, vzdali spominsko ploščo, ulici pa dali njegovo ime.

— Terracina, staro mesto ob Tirenskem morju, je proslavilo 175-letnico obiska pesnika Goetheja letos maja meseca z velikimi slovesnostmi. Častni odbor so predstavljali zunanji minister Italije in nemški veleposlanik ob enem z drugimi ministri obeh narodov, zastopniki nemških, švicarskih in francoskih mest, znanstvenih institucij in turističnih društev. Izvršni odbor pa je predstavljali župan mesta Terracina ter druge osebnosti javnega življenja, med katerimi je bil tudi Slovenec dr. Vekoslav Bučar, „giornalista scrittore", kakor ga imenuje lepo tiskan prospekt proslav pod naslovom Onoranze a Goethe — Zu Ehren Goethes — Terracina 1962, iz katerega posnemamo podatke.

— Prva avtomatizirana knjižnica na svetu je v Delfu na Holandskem. Poiščete številko zaželeno knjigo in jo preneseš na ploščo pri telefonu. Če ni knjige na polici, slišiš poseben znak, če pa je, se pred njo prižge svetilka in knjižničar jo gre iskat, jo položi na transportni trak in jo dobiš takoj v roke.

Zaradi valutne nestalnosti ne moremo še napovedati celotnega letnika 1962/63. Upamo, da bomo pred izidom prve publikacije že mogli določiti naročnino. Prosimo, da nam tudi v teh razmerah ostanete zvesti.